

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 9 sierpnia 1954 r.

w sprawie odbioru inwestycyjnych robót wodno-melioracyjnych oraz związanych z melioracją.

Na podstawie § 66 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. z 1949 r. Nr 12 poz. 73 i Nr 58, poz. 448 oraz z 1952 r. Nr 19, poz. 116) i w związku z § 18 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 11 stycznia 1952 r. w sprawie zasad i trybu zawierania umów o wykonanie robót budowlano-montażowych objętych planem inwestycyjnym (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-5, poz. 53), Nr A-20, poz. 246, Nr A-89, poz. 1383 i z 1953 r. Nr A-42, poz. 505) zarządza się, co następuje:

§ 1. Odbiór inwestycyjnych robót wodno-melioracyjnych oraz związanych z melioracją przeprowadza się w trybie ustalonym instrukcją stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 czerwca 1951 r. w sprawie odbioru dostaw i robót wodno-melioracyjnych oraz związanych z melioracją.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 9 sierpnia 1954 r.

Minister Rolnictwa: w z. M. Jaworski

Załącznik do zarządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 sierpnia 1954 r. (poz. 945).

INSTRUKCJA W SPRAWIE TRYBU ODBIORU INWESTYCYJNYCH ROBÓT WODNO-MELIORACYJNYCH ORAZ ZWIĄZANYCH Z MELIORACJĄ

Przepisy ogólne.

§ 1. Przy odbiorach inwestycyjnych robót wodno-melioracyjnych oraz związanych z melioracją, zwanych dalej „odbiorami”, stosuje się przepisy §§ 59 — 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. z 1949 r. Nr 12, poz. 73 i Nr 58 poz. 443 oraz z 1952 r. Nr 19, poz. 116) przepisy §§ 50 — 64 załącznika nr 7 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 11 stycznia 1952 r. w sprawie zasad i trybu zawierania umów o wykonanie robót budowlano-montażowych objętych planem inwestycyjnym (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-5, poz. 53, Nr A-20, poz. 246, Nr A-89, poz. 1383 i z 1953 r. Nr A-42, poz. 505) oraz przepisy niniejszej instrukcji.

§ 2. Przepisy niniejszej instrukcji regulują tryb odbiorów robót inwestycyjnych wykonywanych bądź nadzorowanych przez organy terenowe Centralnego Zarządu Wodnych Melioracji Ministerstwa Rolnictwa.

§ 3. Odbiory robót przeprowadza się na terenie danego obiektu w okresie wykonywania budowy oraz po jej całkowitym ukończeniu.

§ 4. 1. W okresie wykonywania budowy przeprowadza się:

- 1) co kwartał w oznaczonym czasie — kontrolne odbiory kwartalne;
- 2) w miarę potrzeby — częściowe odbiory robót.

2. Po zakończeniu całości robót przeprowadza się odbiór ostateczny.

§ 5. Z każdego odbioru spisuje się protokół.

§ 6. Odbiór robót drobnych, rozrzuconych na terenie kilku gromad, spółdzielni produkcyjnych i spółek wodnych, położonych w obrębie jednej gminy, a figurujących w planie jako jeden obiekt, może odbywać się grupowo, przy czym taka grupa robót w rozumieniu niniejszej instrukcji powinna być traktowana jako pojedyncza budowa.

§ 7. Odbiór robót przeprowadza się jednoosobowo lub komisyjnie.

§ 8. 1. O ile organ nadrzędny jednostki zarządzającej odbiór nie postanowi inaczej bądź jeżeli jedna zainteresowana instytucja lub osoba nie zgłosi zastrzeżeń co do wykonania robót, odbiór robót może być dokonywany jednoosobowo, gdy ich wartość nie przekracza 100.000 zł.

2. We wszystkich pozostałych przypadkach odbiór przeprowadza się komisyjnie.

§ 9. 1. Ostateczny odbiór robót powinien nastąpić w terminie nieprzekraczalnym 10 dni od daty zakończenia robót będących przedmiotem danego odbioru. Data zakończenia powinna być stwierdzona wpisem do dziennika budowy.

2. Wyjątek od tej zasady stanowią roboty łąkarskie. Odbiór robót związanych z zagospodarowaniem metodą pełnej uprawy i podsiewu może być dokonany w terminie do 2 miesięcy od daty ich zakończenia, uwi-

docznionej w protokole zagospodarowania (wzór Mel. 37). Natomiast przy zagospodarowaniu metodą nawożenia dokonywanie odbioru robót może być decyzją organu, do którego należy zarządzenie odbioru, uznane za zbędne, o ile protokół zagospodarowania jest podpisany — poza przedstawicielem służby wodno-melioracyjnej — przez zainteresowanych lub ich przedstawicieli oraz przez przedstawiciela czynnika społecznego. Organ zarządzający odbiór, uznając go za zbędny, powinien umieścić na protokole zagospodarowania odpowiednią adnotację.

3. W przypadku gdy protokół zagospodarowania metodą nawożenia nie spełnia warunków podanych w ust. 2, odbiór robót powinien być zarządzony w trybie normalnym w terminie 10 dni od daty ich zakończenia, uwidocznionej w protokole zagospodarowania.

4. Gdy warunki atmosferyczne (np. szala śnieżna) uniemożliwiają dokonanie odbioru w terminie dziesięciodniowym, odbiór należy dokonać niezwłocznie po ustąpieniu tych przeszkód.

§ 10. 1. Odbiór robót polega na sprawdzeniu bądź ustaleniu:

- 1) zgodności wykonania robót z projektem, obowiązującymi przepisami oraz z harmonogramem (planem) robót, a przy robotach prowadzonych systemem zleconym — także z warunkami i terminami umowy;
- 2) prawidłowości wykonania robót pod względem technicznym oraz jakości robót i użytych materiałów;
- 3) ilości wykonanych robót;
- 4) wartości kosztorysowej wykonanych robót;
- 5) ewentualnych usterek i braków wykonania.

2. Poza tym odbiór ostateczny ma na celu stwierdzenie przydatności obiektu do celów, którym ma on służyć (gotowość do użytkowania — eksploatacji).

§ 11. 1. Przy sprawdzaniu zgodności wykonania robót z projektem należy przede wszystkim stwierdzić prawidłowość usytuowania poszczególnych urządzeń budowy w nawiązaniu do przyjętych w projekcie punktów sytuacyjno-niwelacyjnych oraz sprawdzić przyjęte dla poszczególnych elementów wymiary.

2. Sprawdzenie zgodności wykonania robót z harmonogramem (planem) robót przeprowadza się w oparciu o ogólny harmonogram budowy bądź o zatwierdzone plany operatywne.

3. Przy robotach prowadzonych systemem zleconym sprawdzenie terminów wykonania przeprowadza się w oparciu o umowę i o powszechnie obowiązujące warunki ogólne budowy.

§ 12. Sprawdzenie prawidłowości wykonania robót pod względem technicznym należy przeprowadzać w oparciu o powszechnie obowiązujące ogólne warunki budowy oraz warunki techniczne dotyczące konstrukcji i materiałów, zawarte w normach obowiązujących w okresie wykonywania robót.

§ 13. Ilość wykonanych robót powinna być określona w oparciu o dostarczone przez kierownictwo budowy (wykonawcę) zestawienia wykonanych robót. Zestawienia te powinny być sprawdzone przez dokonanie wyrynkowych lub pełnych obmiarów kontrolnych.

§ 14. Wartość wykonanych robót oblicza się w oparciu o sprawdzony obmiar robót i ceny kosztorysu.

Kontrolny odbiór kwartalny.

§ 15. Kontrolne odbiory kwartalne dokonywane są dla ustalenia podstaw do rozliczenia z bankiem finansującym oraz do premiowania służby wodno-melioracyjnej. Odbiory te, stanowiące osobną formę odbiorów częściowych, przeprowadzane są w trybie ustalonym specjalną instrukcją Centralnego Zarządu Wodnych Melioracji (pismo okólne nr 37 z dnia 30 września 1952 r. Nr TT. 1c/16/52). O terminie kwartalnego odbioru rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych (zarząd wodno-melioracyjny) zawiadamia zainteresowanego inwestora (bezpośredniego) (państwowe gospodarstwo rolne lub innych) na 7 dni przed datą odbioru.

Odbiór częściowy.

§ 16. Odbiór częściowy robót przeprowadza się:

- 1) po ukończeniu fragmentu robót, którego nie można będzie sprawdzić przy odbiorze ostatecznym;
- 2) w przypadku przewidywanej dłuższej przerwy w robotach lub zmiany kierownika (wykonawcy) robót;
- 3) w każdym przypadku, gdy zachodzi potrzeba stwierdzenia stanu robót.

§ 17. 1. Wniosek w sprawie konieczności dokonania odbioru częściowego zgłasza kierownik (wykonawca) robót do właściwego rejonowego kierownictwa robót wodno-melioracyjnych i w razie potrzeby — rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych do zarządu wodno-melioracyjnego. Wniosek ten powinien być w miarę możliwości zgłoszony w takim terminie, aby organ zarządzający odbiór miał czas na wydanie odpowiednich zarządzeń i przygotowanie odbioru.

2. Równocześnie ze zgłoszeniem wniosku w sprawie dokonania odbioru częściowego kierownik roboty (wykonawca) powinien dokonać odpowiedniego wpisu w dzienniku budowy.

3. Dokonania częściowego odbioru może zażądać inwestor, powiadamiając pisemnie kierownictwo/budowy i rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych (zarząd wodno-melioracyjny).

4. W przypadku konieczności dokonania rejonowego odbioru częściowego wniosek może być zgłoszony ustnie lub w formie telefonogramu.

5. Dokonanie odbioru częściowego zarządza rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych lub zarząd wodno-melioracyjny.

6. Dokonanie odbioru częściowego może być zarządzane przez rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych lub zarząd wodno-melioracyjny niezależnie od wniosku kierownika (wykonawcy) roboty czy inwestora spoza Ministerstwa Rolnictwa.

Odbiór ostateczny.

§ 18. Odbiór ostateczny robót przeprowadza się po zakończeniu całości robót określonego obiektu, planowanych do wykonania w danym roku, bądź po ukończeniu całej grupy robót, ujętych w planie produkcyjnym jako jeden obiekt.

§ 19. 1. Wniosek w sprawie konieczności dokonania odbioru ostatecznego zgłasza kierownik (wykonawca) budowy bądź roboty do właściwego rejonowego kierownictwa robót wodno-melioracyjnych i — w razie potrzeby — rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych do zarządu wodno-melioracyjnego. Zgłoszenie to

powinno nastąpić z wczesną przynajmniej na 14 dni przed przewidzianym terminem ukończenia roboty. We wniosku należy dokładnie określić inwestycję oddawaną do użytku oraz wskazać ostateczny termin, w jakim może nastąpić odbiór.

2. W przypadku zgłoszenia wniosku w sprawie odbioru ostatecznego budowy bądź roboty wykonywaną z kredytów inwestycyjnych innego resortu (roboty zlecone) zarząd wodno-melioracyjny natychmiast przekazuje ten wniosek do właściwego inwestora w celu spowodowania zarządzenia przez niego odbioru.

Zarządzenie odbioru ostatecznego.

§ 20. 1. Odbiór robót zarządza prezydium wojewódzkiej rady narodowej na wniosek dyrektora zarządu wodno-melioracyjnego bądź z upoważnienia tego prezydium zarząd wodno-melioracyjny na wniosek kierownika rejonowego kierownictwa robót wodno-melioracyjnych lub rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych na wniosek kierownika budowy.

2. O ile prezydium wojewódzkiej rady narodowej upoważni organy wodno-melioracyjne do bezpośredniego zarządzania odbiorów, odbiór robót mniejszych, o wartości kosztorysowej do 100.000 zł, zarządza rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych, powyżej zaś tej kwoty — zarząd wodno-melioracyjny.

3. W odniesieniu do robót wykonywanych na zlecenie inwestorów spoza Ministerstwa Rolnictwa (np. państwowego gospodarstwa rolnego) odbiór zarządza właściwy inwestor.

4. W przypadkach gdy inny inwestor w przewidzianym terminie (§ 9) nie przeprowadzi odbioru ostatecznego, właściwy organ wodno-melioracyjny powinien zarządzić ten odbiór we własnym zakresie na podstawie przepisów niniejszej instrukcji. Równocześnie o fakcie niewykonania przez inwestora tego obowiązku należy zawiadomić jednostkę naczelną inwestora za pośrednictwem jego nadrzędnej jednostki.

§ 21. Organ zarządzający odbiór robót wyznacza termin odbioru oraz powołuje odbiorcę jednoosobowego bądź komisję odbioru.

§ 22. 1. Przy powoływaniu odbiorców jednoosobowych bądź członków komisji odbiorczych należy dążyć do wyznaczania odpowiednio wykwalifikowanych fachowców, przede wszystkim spośród pracowników służby wodno-melioracyjnej, oraz do wyznaczania odbierających z innych rejonowych kierownictw, tak by nie mógł mieć miejsca stosunek wzajemności odbioru.

2. Odbiór robót łąkarskich powinien być dokonywany przy udziale co najmniej jednego łąkarza.

3. W przypadkach odbioru wymagającego wiadomości wychodzących poza zakres specjalności personelu melioracyjnego mogą być powoływani dla opiniodawstwa rzeczoznawcy spoza tego personelu.

§ 23. Przy odbiorze robót powinien być obecny kierownik danej budowy, roboty bądź grupy robót, nie może on jednak ani wchodzić w skład komisji odbiorczej, ani w żadnym wypadku być odbiorcą jednoosobowym.

Komisja odbioru.

§ 24. 1. Komisja odbioru powinna być powoływana w składzie co najmniej 3 osób, w tym nie mniej niż po jednym przedstawicielu służby wodno-melioracyjnej i użytkowników. Przedstawiciele użytkowników wyznacza

prezydium właściwej terenowo rady narodowej bądź przy robotach zleconych — właściwy organ inwestora.

2. Na przewodniczącego komisji powinien być wyznaczony odpowiednio wykwalifikowany pracownik techniczny.

3. Ustalenia i postanowienia komisji odbiorczych zapadają w drodze uchwały zwykłą większością głosów; przy równej ilości głosów decyduje głos przewodniczącego.

4. Przegłosowanym członkom komisji przysługuje prawo zgłoszenia sprzeciwu do protokołu. Sprzeciw taki nie wpływa na dalszy tok odbioru ale powinien być niezwłocznie po zakończeniu odbioru podany do wiadomości właściwego terytorialnie szefa delegatury Ministerstwa Kontroli Państwowej przez przesłanie mu odpisu protokołu odbioru.

Zawiadomienie odbiorców oraz instytucji zainteresowanych i społecznych o odbiorze robót.

§ 25. 1. Organ zarządzający odbiór robót powinien zawiadomić o miejscu i czasie odbioru wszystkie zainteresowane osoby i instytucje spośród następujących:

- 1) wyznaczonego jednoosobowego odbiorcę bądź wyznaczonych przewodniczącego i członków komisji odbiorczej — przy każdym odbiorze;
- 2) kierownika budowy bądź przy robotach wykonywanych sposobem zleconym — wykonawcę (przedsiębiorstwo) robót — przy każdym odbiorze;
- 3) prezydium właściwej terytorialnie rady narodowej (gminnej lub powiatowej) w celu wyznaczenia do komisji przedstawicieli użytkowników — przy odbiorze komisyjnym bądź — w celu wyznaczenia obserwatorów — przy odbiorze jednoosobowym;
- 4) zarząd wodno-melioracyjny — przy odbiorach zarządzanych przez rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych;
- 5) właściwy oddział banku finansującego — przy każdym odbiorze;
- 6) komitety powiatowe Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, powiatowy zarząd Związku Samopomocy Chłopskiej — przy odbiorze robót o rocznej wartości kosztorysowej do 500.000 zł;
- 7) komitety wojewódzkie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, wojewódzki zarząd Związku Samopomocy Chłopskiej, szefa delegatury Ministerstwa Kontroli Państwowej na województwo oraz Centralny Zarząd Wodnych Melioracji — przy odbiorach robót o rocznej wartości kosztorysowej ponad 500.000 zł; przy odbiorach robót o rocznej wartości ponad 1 000.000 zł zamiast szefa delegatury należy zawiadomić Ministerstwo Kontroli Państwowej, jak również Ministerstwo Rolnictwa (Departament Planowania);
- 8) zainteresowane zarządy spółdzielni produkcyjnych oraz właściwy państwowy ośrodek maszynowy — przy odbiorach robót wykonywanych dla spółdzielni produkcyjnych;
- 9) zarządy zainteresowanych spółek wodnych — przy odbiorach robót służących potrzebom tych spółek;
- 10) zainteresowany zespół państwowych gospodarstw rolnych bądź inny odpowiedni organ instytucji zlecającej (inwestora bezpośredniego) — w przypadku zarządzanego zastępczo odbioru zgodnie z § 20 ust. 4;
- 11) właściwy organ kontroli sanitarnej — przy ostatecznym odbiorze roboty z zakresu zaopatrzenia w wodę.

2. Organ zarządzający natychmiastowy odbiór częściowy (§ 17 ust. 5) powinien w krótkiej drodze (np.

przez posłańca, telefonicznie itp.) zawiadomić o tym zainteresowanego inwestora (np. państwowe gospodarstwo rolne) i co najmniej 3 najbliższe instytucje z liczby wyszczególnionych w ust. 1. O dokonaniu zawiadomień należy zamieścić w aktach odpowiednią wzmiankę.

§ 26. Odbiorca jednoosobowy bądź przewodniczący komisji odbiorczej może bezpośrednio zaprosić, a przy odbiorze ostatecznym z reguły zaprasza do uczestniczenia w odbiorze przedstawicieli miejscowej gminnej rady narodowej bądź lokalnych instytucji społecznych i użytkowników.

§ 27. 1. Obecni przy odbiorze przedstawiciele zawiadomionych lub zaproszonych instytucji uczestniczą w odbiorze w charakterze obserwatorów z prawem zabierania głosu przy pracach odbiorczych oraz zgłaszania do protokołu swoich uwag i wniosków.

2. Zadaniem obserwatorów jest strzeżenie interesu społecznego.

§ 28. Odbiorca jednoosobowy bądź przewodniczący komisji odbiorczej obowiązany jest przed przystąpieniem do prac odbiorczych poinformować obecnych obserwatorów o ich prawach i obowiązkach.

§ 29. 1. Nieprzybycie przedstawicieli instytucji zawiadomionych bądź zaproszonych do uczestniczenia w odbiorze nie może wstrzymać odbioru i nie wpływa na jego ważność, o ile zachowane były przy tym następujące warunki:

- 1) przy odbiorze jednoosobowym obecność co najmniej jednego przedstawiciela instytucji zawiadomionych lub zaproszonych oraz przedłożenie dowodów zawiadomienia o danym odbiorze zainteresowanego inwestora (np. państwowe gospodarstwo rolne) i co najmniej trzech najbliższych miejsc odbioru położonych instytucji z liczby wyszczególnionych w § 25 ust. 1 pkt 3 — 10;
- 2) przy odbiorze komisyjnym:
  - a) obecność co najmniej trzech powołanych członków komisji oraz przedłożenie dowodów, o których mowa w pkt 1, albo;
  - b) obecność dwóch powołanych członków komisji, w tym przewodniczącego i co najmniej jednego przedstawiciela instytucji zawiadomionych lub zaproszonych, oraz przedłożenie dowodów, o których mowa w pkt 1.

2. Nieprzybycie delegata kontroli sanitarnej przy odbiorze robót z zakresu zaopatrzenia w wodę również nie wstrzymuje odbioru. Jednak ważność stwierdzenia komisji odbiorczej bądź odbiorcy jednoosobowego o przydatności obiektu do celów zaopatrzenia w wodę wymaga dodatkowego potwierdzenia przez właściwy organ kontroli sanitarnej.

§ 30. 1. W zawiadomieniach o odbiorze robót powinny być podane:

- 1) rodzaj odbioru (częściowy, ostateczny);
- 2) rodzaj i rozmiar odbieranych robót;
- 3) wartość kosztorysowa inwestycji, która ma być przedmiotem odbioru.

2. Jeżeli jedno zawiadomienie dotyczy odbiorów w dwóch lub kilku obiektach, powyższe dane powinny być podane oddzielnie dla każdego obiektu.

§ 31. 1. Organ zarządzający odbiór jednoosobowy powinien zawiadomić o tym instytucje zainteresowane w zasadzie co najmniej na 3 dni przed terminem odbioru. Wyjątek od tej zasady stanowią mogą natychmiastowe odbiory częściowe (§ 17 ust. 4).

2. Organ zarządzający odbiór komisyjny powinien zawiadomić o tym instytucje zainteresowane w zasadzie najpóźniej na 7 dni przed terminem odbioru. Wyjątek od tej zasady stanowią odbiory częściowe, zarządzane jak wyżej w ust. 1.

Protokół odbioru.

§ 32. 1. Protokół odbioru powinien zawierać wszystkie istotne, niezbędne i możliwe do osiągnięcia dane i informacje o budowie i odbiorze. W szczególności protokół powinien zawierać:

- 1) datę i miejsce odbioru;
- 2) określenie przedmiotu odbioru;
- 3) nazwisko, imię i stanowisko służbowe odbiorcy jednoosobowego bądź poszczególnych osób wchodzących w skład komisji;
- 4) wyszczególnienie osób obecnych przy odbiorze w charakterze obserwatorów;
- 5) stwierdzenie dokonania zawiadomień zgodnie z § 25 ust. 1 i 2;
- 6) powołanie zarządzenia stanowiącego podstawę odbioru;
- 7) wyszczególnienie przedstawionych materiałów łącznie z dokumentacją projektowo-kosztorysową;
- 8) wynik badania zgodności wykonanych robót z dokumentacją projektową oraz prawidłowości ich wykonania pod względem technicznym, w tym jakości samych robót oraz użytych materiałów;
- 9) wynik sprawdzenia zestawień i obmiarów ilości wykonanych robót, wyszczególnienie dokonanych przez komisję obmiarów: pełnych — dla zasadniczych elementów budowy (roboty) oraz wyrzykowych — dla pozostałych; ustalenie na podstawie tego sprawdzenia rozmiaru (ilości) robót wykonanych;
- 10) ustalenie wartości kosztorysowej wykonanych robót;
- 11) wyszczególnienie braków i usterek wykonania, o ile zostały one stwierdzone przy odbiorze, oraz podanie sposobów i terminów ich usunięcia;
- 12) zestawienie — w oparciu o harmonogram budowy — planowanych (umownych) i faktycznych terminów wykonania zarówno całej budowy (roboty), jak i poszczególnych jej części;
- 13) wnioski komisji co do przyjęcia urządzeń stanowiących przedmiot odbioru i gotowości przekazania ich do użytkowania (eksploatacji) oraz co do sposobów i terminów usunięcia braków i usterek wykonania, o ile zostały one stwierdzone przy odbiorze;
- 14) ocenę pracy kierownictwa budowy (roboty).

2. Poza tym w protokole odbioru powinny być umieszczone uwagi i oświadczenia przegłosowanych członków komisji, osób obecnych przy odbiorze w charakterze obserwatorów oraz kierownika budowy (roboty) bądź wykonawcy (przedsiębiorcy), o ile którakolwiek z tych osób takie uwagi lub oświadczenia zgłasza do protokołu.

3. Protokoły odbiorów częściowych oraz protokoły odbiorów ostatecznych robót łąkarskich, studziennych itp. mogą być sporządzane w formie uproszczonej, powinny jednak zawierać wszelkie dane istotne dla osiągnięcia celu dokonywanego odbioru.

§ 33. 1. Protokół odbioru powinien być sporządzony na miejscu, natychmiast po zakończeniu czynności związanych z odbiorem. Protokół może być sporządzony odrębnie w jednym egzemplarzu.

2. Protokół podpisują wszyscy członkowie komisji bądź odbiorca jednoosobowy, kierownik (wykonawca)

roboty oraz osoby obecne przy odbiorze w charakterze obserwatorów. Odmowa podpisania protokołu przez członka komisji odbiorczej lub kierownika budowy powinna być zaznaczona w protokole z podaniem przyczyn odmowy.

§ 34. 1. Odpisy protokołu odbioru otrzymują:

- 1) organ zarządzający odbiór;
- 2) wszystkie instytucje, których przedstawiciele brali udział w odbiorze w charakterze członków bądź obserwatorów;
- 3) właściwy inwestor przy robotach zleconych przez inne resorty;
- 4) właściwy oddział banku finansującego.

2. Sporządzenie i rozesłanie zainteresowanym instytucjom odpisów protokołów zarządza właściwe terenowo rejonowe kierownictwo robót wodno-melioracyjnych w terminie 14 dni od daty sporządzenia protokołu.

§ 35. Wnioski komisji odbioru ostatecznego robót o wartości rocznej do 1.000.000 zł zatwierdza zarząd wodno-melioracyjny, powyżej zaś tej kwoty — Centralny Zarząd Wodnych Melioracji.

Operat wykonawczy.

§ 36. 1. Do każdego odbioru powinien być przedłożony operat wykonawczy, zawierający wszystkie niezbędne dla osiągnięcia celu odbioru materiały. W zasadzie operat wykonawczy do odbioru ostatecznego powinien zawierać:

- 1) sprawozdanie opisowe z podaniem warunków wykonania robót, ewentualnych przerw w pracy wraz z omówieniem ich przyczyn zmian wprowadzonych przy wykonaniu do pierwotnego projektu oraz wszelkich innych okoliczności, które miały wpływ na przebieg robót;
- 2) zlecenie (umowę) na wykonanie robót;
- 3) zatwierdzoną dokumentację projektowo-kosztorysową;
- 4) rysunki bądź odręczne szkice wykonawcze robót bądź odbitki z rysunków roboczych z zaznaczonymi odpowiednim kolorem wykonanymi elementami i wprowadzonymi zmianami;
- 5) zestawienie ilości robót wykonanych łącznie z wykazami szczegółowych obmiarów oraz obliczeniami do tego zestawienia;
- 6) zestawienie wartości kosztorysowej wykonanych robót;
- 7) dziennik budowy;
- 8) księgę materiałową budowy łącznie z zestawieniem zużycia materiałów i sprzętu (przedmiotów nietrwałych oraz środków trwałych);
- 9) zestawienie pracy sprzętu mechanicznego łącznie z zestawieniami tygodniowymi;
- 10) dziennik bicia pali — przy robotach katarowych, dziennik wierceń — przy robotach wiertniczych;
- 11) harmonogram robót;
- 12) protokoły odbiorów częściowych i kwartalnych;
- 13) korespondencję i inne dokumenty dotyczące odbieranych robót, mające istotne znaczenie dla przebiegu odbioru, w tym dowody zawiadomień zgodnie z § 25.

2. Operat wykonawczy do odbiorów częściowych oraz do odbiorów ostatecznych przy robotach studziennych, łąkarskich, renowacyjnych itp. powinien być dostosowany do specyficznych warunków danej roboty

3. Przy łącznym odbiorze grupy robót położonych w obrębie jednej gminy i figurujących w planie jako jeden obiekt operat wykonawczy powinien być wspólny dla całej grupy (obiektu).

§ 37. 1. Operat wykonawczy powinien być zestawiony w jednym egzemplarzu przez kierownictwo (kierownika) budowy (roboty) bądź wykonawcę w oparciu o materiały własne (kierownictwa budowy) oraz niezbędne dokumenty i zestawienia rejonowego kierownictwa robót wodno-melioracyjnych. Poszczególne załączniki do operatu powinny być sprawdzone pod względem merytorycznym i rachunkowym przez właściwe komórki rejonowego kierownictwa robót wodno-melioracyjnych i poświadczane przez umieszczenie na nich odpowiednich adnotacji z podpisem osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie. Całość operatu powinna być poza tym zaopatrzona w klauzulę poświadczającą kierownika rejonowego kierownictwa robót wodno-melioracyjnych.

2. Poszczególne załączniki operatu wykonawczego powinny być ponumerowane i zebrane w trwałej teczce, zaopatrzonej w spis załączników, umieszczony na wewnętrznej stronie okładki tytułowej.

3. Wykorzystany przy odbiorze ostatecznym operat wykonawczy powinien być zaopatrzony w odpowiednią adnotację z podpisem przewodniczącego komisji odbiorczej bądź jednoosobowego odbiorcy.

4. Operat wykonawczy, po dokonaniu odbioru ostatecznego inwestycji własnych, pozostaje w aktach (archiwum) właściwego rejonowego kierownictwa robót wodno-melioracyjnych. Operat wykonawczy robót wykonanych na zlecenie innych inwestorów należy przeka-

zać w terminie do 3 miesięcy po dokonaniu odbioru właściwemu inwestorowi.

Przepisy różne.

§ 38. Organ zarządzający odbiór jest bezwzględnie obowiązany przy pomocy swego personelu technicznego dopilnować, aby stwierdzone przy odbiorze braki i usterki wykonania zostały usunięte w wyznaczonym terminie.

§ 39. Rejonowe kierownictwa robót wodno-melioracyjnych są obowiązane prowadzić dokładną ewidencję wszystkich dokonanych na ich terenie odbiorów, zarówno częściowych, jak i ostatecznych.

§ 40. Rozliczenia finansowe i materiałowe kierownika budowy (roboty) bądź wykonawcy dokonywane są niezależnie od przebiegu czynności związanych z odbiorem robót na podstawie właściwych przepisów.

§ 41. Za przedstawicieli użytkowników, o których mowa w §§ 26, 27 i następnych, uważa się przy robotach wykonywanych dla:

- 1) spółdzielni produkcyjnych, zrzeszeń łąkarskich — członków zarządów tych jednostek;
- 2) indywidualnych rolników — przedstawicieli właściwych terytorialnie prezydiów rad narodowych;
- 3) inwestorów spoza Ministerstwa Rolnictwa — upoważnionych przedstawicieli tych inwestorów (państwowych gospodarstw rolnych i innych).